# PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

# PLC

Escola Dr Masmitjà –Girona-

# 0. INTRODUCCIÓ

## 0.1 Presentació del document

El present projecte lingüístic és fruit d'un treball de diagnosi i de reflexió que es va realitzar durant el curs 2007-2008 i el primer trimestre del curs 2008-2009, derivat de la necessitat del nou context sociolingüístic del centre i del nou marc legislatiu. Durant el curs 2015-16 s'ha fet una actualització del projecte.

Aquest document pretén recollir tots aquells principis que són compartits per la comunitat educativa respecte els usos lingüístics en els diferents àmbits de l'escola, la gestió del plurilingüisme i la coherència dels processos d'ensenyament i aprenentatge de les llengües en un marc cada cop més plurilingüe.

Com a part del projecte educatiu, té una vigència llarga i tracta de recollir globalment tots els aspectes del centre. Caldrà, però, fer-ne una revisió anual per tal de fer efectius els objectius de millora que seran acollits al projecte anual de centre i avaluats en la memòria anual.

La direcció del centre vetllarà per la seva distribució i coneixement per part de tota comunitat educativa.

# 1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

## 1.1 Alumnat

En relació als orígens lingüístics dels alumnes podem dir que un 72,26% és de llengua catalana, un 24,35% és de llengua castellana i un 3,39% és d'altres llengües (amazig, anglès, francès, rus àrab, gallec, xinès i romanès). Un 90% de l'alumnat utilitza el català en l'àmbit escolar, mentre que un 10% utilitza el castellà. Un 81,77% de l'alumnat utilitza el català fóra de l'escola amb els amics mentre que un 17,26% utilitza el castellà i un 0,97% altres llengües.

## 1.2 Entorn

El centre està situat al barri de l'Eixample de Girona. El nivell econòmic i cultural és mitjà, no hi ha gaires situacions socioeconòmiques desfavorables i el català és la llengua de relació habitual. Aquesta realitat no és un fidel reflex de les situacions de les famílies de l'alumnat de l'escola on predominen els alumnes de classe mitjana però també hi ha famílies de nivell socioeconòmic més baix provinents d'altres barris de la ciutat. A l'escola s'aprèn català, castellà i anglès. A nivell extraescolar també es fa francès i el proper curs s'implementarà l'aprenentatge del xinès mandarí.

## 2.1 LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE

### 2.1.1 El català vehicle de comunicació

El català, llengua vehicular i d'aprenentatge, és la llengua que s'utilitzarà en totes les activitats relacionades amb el centre.

### 2.1. 2 El català, eina de convivència

La majoria de situacions comunicatives que es donen al centre la llengua de comunicació és la llengua catalana. El centre vetlla perquè la llengua catalana no sigui només una llengua d'aprenentatge i establirà estratègies perquè sigui utilitzada en tots els casos.

Cal vetllar per tal que en les relacions interpersonals de totes les activitats que es facin al centre s'utilitzi la llengua catalana i per tant, caldria assegurar en el moment de la contractació el coneixement d'aquesta. En aquest sentit, cal impulsar l'ús del català a l'hora del menjador.

### 2.1.3 Programa d'immersió lingüística

Atesa la composició sociolingüística del centre, no tenim Pla d'Immersió Lingüística.

### 2.1.4 Llengua oral

El centre prioritzarà el treball de la llengua oral en tots els seus registres ja que el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. La llengua oral no només es treballa a l'àrea de llengua sinó que també és important a la resta d'àrees. Caldria fer una programació per tal de poder-la treballar de manera sistematitzada i coordinada.

### 2.1.5 Llengua escrita

Per l'ensenyament de la lectura i l'escriptura se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum, un plantejament global ja que aquest és un procés complex que s'ha de treballar des de totes les àrees del currículum tenint en compte les necessitats educatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

### 2.1.6 Relació llengua oral i llengua escrita

Tot i que es fa un treball de relació oral-escrit es treballa molt més la llengua escrita de manera sistemàtica. Caldria que la llengua oral tingués més presència i s'hauria de treballar de manera més sistemàtica i relacionar les quatre habilitats lingüístiques.

### 2.1.7 La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua ha de ser responsabilitat de tot el professorat de les diferents àrees, no només dels de les àrees lingüístiques. El centre vetllarà perquè des de l'equip docent s'estableixin els mecanismes per tal de poder-ho fer de manera coordinada des de totes les àrees.

### 2.1.8 Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

Actualment, el traspàs d'informació entre cicles es realitza en reunions de coordinació, aquest traspàs es realitza de manera oral de tutor/a a tutor/a i es basa principalment en els aspectes individuals de cada alumne/a. Puntualment, es tracten aspectes metodològics, caldria consensuar un document únic de traspàs d'informació de l'alumnat i planificar en les reunions de coordinació entre cicles el tractament de les qüestions metodològiques.

### 2.1.9 Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Actualment s'està actualitzant el PAI, la presentació d'aquest document suposarà un punt de reflexió pel que fa a l'acollida inicial de l'alumnat nouvingut. La tasca d'acollida de l'alumnat nouvingut es responsabilitat de tota la comunitat educativa, només així serà possible fer un centre acollidor. Cal fer una reflexió sobre quines són les necessitats educatives de cada alumne nouvingut i realitzar un treball d'integració mitjançant l'atenció individualitzada.

### 2.1.10 Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

L'itinerari que segueix l'alumnat nouvingut respecte a l'aprenentatge de les llengües a l'escola, prioritza l'aprenentatge de la llengua catalana. Si l'alumne és castellanoparlant seguirà el currículum a l'aula ordinària en funció de les seves possibilitats; si l'alumne ha iniciat l'aprenentatge de la llengua anglesa també seguirà el currículum a l'aula ordinària. Si un alumne

no coneix cap de les dues llengües s'introduiran un cop hagi consolidat l'aprenentatge inicial (A2) de català. Actualment i des de fa uns anys, no disposem de mestra d'aula d'acollida.

### 2.1.11 Alumnat sud-americà de parla hispana

Pel que fa a l'alumnat sud-americà de parla hispana s'utilitza la proximitat de la llengua catalana i castellana per tal de facilitar tan l'aprenentatge de la llengua catalana com de la resta de les àrees. Aquest tipus d'alumnat assisteix a classes de suport individualitzat i s'apliquen les estratègies necessàries per tal que l'alumnat pugui seguir el currículum a l'aula ordinària.

### 2.1.12 Atenció de la diversitat

El nostre centre té estructurada l'atenció a la diversitat utilitzant diversos recursos i diverses estratègies: grups flexibles de la lectura a educació infantil i a cicle inicial. A educació infantil també existeixen els grups flexibles de matemàtiques. A cicle mitjà i a cicle superior hi ha desdoblament de matemàtiques. A educació infantil i a cicle inicial s'utilitzen els racons a totes les classes i a més s'utilitzen els suports a grups reduïts a fóra o dins la classe tan a educació infantil com a educació primària. L'escola vetlla perquè els tutors/es facin el seguiment durant el cicle i també per fer agrupaments nous d'alumnes a cada inici de cicle. Comptem també amb el suport d'una logopeda a educació infantil i cicle inicial, una vetlladora, psicòloga i EAP.

### 2.1.13 Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

Cada cicle porta a terme diferents activitats durant el curs per incentivar l'ús del català: jocs florals, activitats d'animació lectora, teatre, participació en concursos literaris (Sambori, Certamen literari escolar, Jocs Florals de la ciutat, etc...).

### 2.1.14 Avaluació del coneixement de la llengua

Els resultats de l'avaluació són un element important a l'hora de decidir l'organització dels currículum i l'atenció individualitzada de l'alumnat. Els instruments d'avaluació són diversos i s'apliquen en diferents moments del procés ensenyament-aprenentatge.

### 2.1.15 Materials didàctics

S'han establert uns criteris compartits, tant pel que fa a la selecció de llibres de text com de material complementari, d'acord amb el plantejament metodològic i les necessitats específiques de l'alumnat. S'hauria de tenir en compte sempre, que els materials puguin atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge.

A educació primària la selecció de llibres de text segueix les següents directrius: escollits a nivell de cicle, intentant al màxim un seguiment al llarg de tota l'etapa, no es poden canviar abans de quatre anys. Les àrees de llengua castellana a cicle inicial i de llengua catalana a cicle superior, no tenen llibre de text i es treballa a partir d'unes unitats didàctiques elaborades per l'equip docent.

El material didàctic es tria en funció de la claredat expositiva del material complementari. Els llibres han de tenir un contingut clar, ben estructurat, acompanyat de suport visual, que tinguin una expressió oral rica i que es treballi l'expressió escrita, la lectura i que vagin acompanyats d'exercicis.

També disposem de recursos digitals: ipads, PDI i l'ús de la plataforma interna per a les informacions (agenda, comunicats, circulars...)

### 2.1.16 Informació multimèdia

El centre utilitza el programa en català, sempre que aquest existeixi.

### 2.1.17 Usos lingüístics

El centre vetlla per tal de treballar explícitament els usos lingüístics que fa l'alumnat tenint en compte la complexa realitat plurilingüe de Catalunya i que la llengua catalana és la llengua pròpia de Catalunya i per tant la llengua d'ús habitual.

### 2.1.18 Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

### 2.1.19 Català i llengües d'origen

Tenint en compte la interdependència lingüística, el centre té en compte de bagatge lingüístic de l'alumnat i la valoració de les diferents llengües de l'alumnat per tal de facilitar l'aprenentatge de la llengua. Els equips docents haurien de disposar d'informació sobre les diferents llengües

familiars per tal de poder fer ús d'aquestes consideracions. En aquest moment entre el nostre alumnat comptem amb un total de nou llengües d'origen: català, castellà, anglès, francès, xinès, rus, berber, portuguès i georgià.

## 2.2 LA LLENGUA CASTELLANA

### 2.2.1 Introducció de la llengua castellana

El centre fa una distribució progressiva i coherent del currículum de llengua castellana a partir de primer curs de cicle inicial, amb l'objectiu que l'alumnat tingui el mateix coneixement de la llengua catalana que de la llengua castellana en acabar la primària. Els aspectes comuns de català i castellà es treballen en les estructures lingüístiques comunes, mentre que es fa especial incidència en destacar aquells aspectes que diferencien la llengua castellana de la llengua catalana en el desplegament del currículum de la llengua castellana. Hi ha una bona coherència metodològica entre el català i el castellà, atès que els alumnes majoritàriament són catalanoparlants.

### 2.2.2 Llengua oral

Atesa la majoritària procedència catalanoparlant del nostre alumnat caldria fer una programació sistemàtica i augmentar la quantitat de temps dedicat a treballar les habilitats orals en llengua castellana. Per tal de potenciar l'ús oral de la llengua castellana, l'alumnat de P4 i P5 disposa d' una hora cada quinze dies de psicomotricitat en castellà. A 1r i a 3r, tenen una hora setmanal d'Educació física en castellà.

### 2.2.3 Llengua escrita

Entre els cicles d'educació infantil i cicle inicial hi ha un document anomenat "llegir i escriure" de manera que de forma gradual hi consta les activitats que es desenvolupen en cadascuna d'aquestes habilitats. A cicle mitjà i cicle superior es treballen ambdues habilitats a biblioteca, treballs de llengua i enfocament curricular, part d'alguna activitat proposada que pugui interessar al curs, animació lectora, obres de teatre... Durant aquest curs escolar 15-16 un grup de mestres d' EI, CI i CM han assistit a les conferències del programa "Ara escric" impulsat pel departament d'Ensenyament. D'aquestes formacions se'n derivaran iniciatives concretes per aplicar als diferents cicles.

### 2.2.4 Activitats d'ús

L'assignatura de llengua s'imparteix sense tenir en compte si aquesta llengua és usada i no en altres contextos de l'alumnat. La presència dels recursos TIC a l'escola, la pàgina web i la revista són en llengua catalana.

### 2.2.5 Castellà a les àrees no lingüístiques

De 1r a 3r una hora setmanal de d'Educació física en castellà.

P4 i P5 una hora cada quinze dies psico castellà.

### 2.2.6 Alumnat nouvingut

Quan arriba alumnat nouvingut al centre, l'escola disposa d'aula d'atenció a la diversitat. El centre prioritzarà l'aprenentatge de la llengua catalana com a llengua vehicular de centre i de Catalunya.

## 2.3 ALTRES LLENGÜES

### 2.3.1 Estratègies general per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

Iniciem l'aprenentatge de la llengua estrangera a P3 (mitja hora setmanal) ampliant a una hora setmanal a P4 i P5, en un clar esforç d'inserir ja a l'educació infantil el primer contacte de l'alumnat amb la llengua estrangera, concretament l'anglès. La justificació d'aquesta estratègia i decisió lingüística recau en l'esperit de l'escola de ser un centre amb un clar enfocament lingüístic i una sensibilitat especial per a la llengua estrangera.

### 2.3.2 Desplegament del currículum

El departament d'anglès té com a objectiu atendre les necessitats específiques de cada nen/a, segons el nivell de cada alumne/a s'ajusten les seves necessitats acadèmiques al currículum escolar. Aquesta atenció específica es fa a través dels desdoblaments i dels grups de suport.

### 2.3.3 Metodologia

Ja des dels inicis de l'aprenentatge de la llengua estrangera es fa una especial èmfasi en l'adquisició de les habilitats orals des de la pràctica comunicativa potenciant d'aquesta manera l'habilitat i la competència oral de l'alumnat. A educació infantil es potencia especialment la llengua oral a partir de cançons, contes, jocs i històries. Comptem també amb la presència d'una auxiliar de conversa que potencia i fomenta la llengua oral des de p3 fins a 6è.

### 2.3.4 Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Atesa la llei reguladora de vigència dels llibres de text, la revisió dels materials didàctics es fa cada quatre anys. Aquest fet, si ve consolida una sèrie d'aprenentatges, també determina que calguin materials complementaris per tal d'ampliar coneixements en funció dels diferents grups, nivells i anys acadèmics. A P3 i P4 l'alumnat no utilitza llibres de text. Aquests dos nivells treballen a partir d'unes unitats programades per l'equip de mestres d'anglès a infantil.

A P5 s' introdueix un llibre (al qual es dedica el darrer quart d'hora de la classe) amb l'objectiu que es comencin a habituar al treball escrit que iniciaran a primària. A cicle superior, es dedica una hora setmanal a treballar específicament la llengua oral, amb l'hora anomenada "oral english". A més dels llibres, s'utilitzen altres eines com la pissarra digital o els ipads.

### 2.3.5 Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre disposa de pissarres digitals a totes les aules del centre així com de 90 ipads per poder treballar diferents activitats, projectes, etc des de P3 a 6è.

### 2.3.6 L'ús de la llengua estrangera a l'aula

A nivell de departament es promou l'oralitat de la llengua anglesa en tota mena de situacions, esdevenint així la llengua vehicular a les classes d'anglès. Evidentment, també existeix un temps per als aclariments, possibles explicacions i traduccions puntuals.

### 2.3.7 Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

Apostem decididament per la implementació de la llengua estrangera ja des de l'Educació Infantil, concretament des de P3 realitzant una sessió de mitja hora setmanal amb contes, cançons i jocs i ampliant-la a una hora a P4 i P5.

### 2.3.8 Aprenentatge integral de continguts i llengua estrangera

Pendent, cal canviar

### 2.3.9 Projecte i programes plurilingües

Auxiliars de conversa, School song contest?

2.3.10 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

?????

## 2.4 ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

### 2.4.1 Llengua del centre

Els rètols, els murals i l'ambientació del centre seran preferentment en català. Pel que fa a les ambientacions i en funció dels objectius, es podran tenir en compte tant les diferents llengües curriculars del centre, com les llengües familiars de l'alumnat.

### 2.4.2 Documents de centre

Tots els documents de centre es redacten en català. Es té en compte que els continguts i referents de la llengua catalana han d'impregnar la vida del Centre. Els documents es revisen regularment i queden reflectits en el Pla Anual.

### 2.4.3 Ús no sexista del llenguatge

El centre utilitza un llenguatge no sexista ni androcèntric per tal de facilitat la igualtat entre tot l'alumnat. Al llarg del curs i des de diferents àmbits i àrees (tutoria, ed. en valors...), es treballen diversos valors perquè puguin tenir actituds crítiques enfront determinades situacions.

### 2.4.4 Comunicació externa

La documentació del Centre, tant en les comunicacions internes com en les externes, s'elabora sempre en català. En casos excepcionals i durant el període d'acollida d'alumnat nouvingut, es poden fer comunicacions bilingües català/llengua d'origen de les famílies noves.

### 2.4.5 Llengua de relació amb famílies

Els professionals del centre educatiu es dirigiran a les famílies prioritàriament en català. El desconeixement del català per part d'algunes de les famílies nouvingudes al centre, no ha de determinar que les relacions amb aquestes famílies siguin en castellà, atès que el català és la llengua de treball i de relació al nostre centre per tal de poder assegurar la voluntat d'integració i de coneixement de la llengua catalana. Es tindrà en compte, però, que durant el període d'acollida, excepcionalment i per tal de fer possible la comunicació, es pugui utilitzar la llengua familiar o una altra llengua si aquesta és coneguda per tots els interlocutors.

### 2.4.6 Serveis d'educació no formal

El centre ha de vetllar per tal que les persones responsables de les activitat d'educació no formal s'adrecin a l'alumnat en català en qualsevol situació. Per tal de garantir aquest punt, caldria tenir en compte que aquesta persona sigui competent lingüísticament en llengua catalana i que conegui qui és el criteri d'ús de la llengua catalana coma llengua prioritària i el tractament de la diversitat lingüística.

### 2.4.7 Activitats extraescolars

El centre educatiu ha de poder garantir que la realització de les activitats extraescolar es fa en llengua catalana. Això significa que les persones responsables d'aquestes activitats coneixen la llengua, en són competents i tenen també coneixement dels criteris que regeixen les relacions interpersonals dels professionals pel que fa a l'ús de la llengua catalana com a llengua prioritària i al tractament del plurilingüisme.

### 2.4.8 Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

El centre educatiu vetllarà per tal que la contractació de les empreses que realitzen les activitats extraescolars es faci amb empreses que utilitzen la llengua catalana en les seves relacions i en la seva projecció exterior.

### 2.4.9 Llengua i entorn

El nostre centre no participa en cap pla educatiu d'entorn.

### 2.4.10 Actituds lingüístiques

La comissió d'educació en valors elaborarà una programació específica per poder incorporar al treball de tutoria la diversitat lingüística, intercultural i resolució de conflictes d'acord amb l' ideari del centre.

### 2.4.11 Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a totes les persones de la comunitat educativa per tal de garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que es puguin donar mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies nouvingudes.

### 2.4.12 Alumnat nouvingut

Tot el personal del centre es dirigirà a l'alumnat nouvingut sempre en llengua catalana per tal de facilitar la seva integració i el coneixement de la llengua. Es programarà un aprenentatge individual i intensiu de la llengua catalana amb un enfocament comunicatiu i seguint el nivell A1i A2 del MERC en funció de la llengua familiar, l'escolarització prèvia i dels coneixements lingüístics previs.

### 2.4.13 El pla de formació de centre en temes lingüístics

El centre ha fet cursos de formació i assessorament lingüístics a la mateixa escola. Es vetllarà per tal d'oferir una formació continuada o un assessorament concret en temes lingüístics atenent les necessitats del centre i/o demandes del professorat.

### 2.4.14 Coordinació cicles i nivells

Hi ha coordinació bàsicament a nivells de cursos i de cicles. Puntualment es fa alguna reunió o sessió per parlar de com treballar diferents aspecte lingüístics a cada cicle.

### 2.4.15 Estructures lingüístiques comunes

Els professors de llengua segueixen la mateixa metodologia pel fa a l'ensenyament de la llengua. Les estructures lingüístiques comunes es treballen tant a català com a castellà i queden contemplades en els llibres de text i materials o recursos emprats. A l'àrea de llengua anglesa les estructures lingüístiques treballades es determinen segons els nivell/curs en qüestió. A partir de la unitat treballada es van desenvolupant les estructures lingüístiques comunes.

### 2.4.16 Projectes d'innovació

**Pendent**

### 2.4.17 Biblioteca escolar

La biblioteca escolar és un espai de lectura, de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars. Actualment, la biblioteca disposa d'un fons important en català i en castellà, una secció de llibres en anglès (monolingües i bilingües). Funciona en horari escolar i extraescolar (migdia). Cada classe disposa d'una hora setmanal per anar a la biblioteca. Un mestre s'encarrega de gestionar l'adquisició de fons i organitzar-lo així com de la dinamització general (3h.), ajudada per una comissió de biblioteca que hi dedica una hora setmanal. Des de la biblioteca es participa en el programa "Promoció de biblioteques escolar de l'Ajuntament de Girona" i en diferents assessoraments. Per a l'alumnat i per al professorat funciona un servei de préstec. Les mesures de l'espai que ocupa la biblioteca i la impossibilitat d'ampliar-la condiciona el seu funcionament.

### 2.4.18 Accés i ús de la informació

### 2.4.19 Pla de lectura del centre

S'ha elaborat un document anomenat "Llegir i escriure" per a educació infantil i cicle inicial que es revisa anualment i que pauta com es treballa la lectura i l'escriptura a cada nivell. Des de p3 a sisè es realitza l'activitat d'animació lectora 1h, a la setmana. A cicle mitjà i superior es fa una avaluació interna de comprensió lectora.

### 2.4.20 Pàgina web del centre i plataforma educativa

### 2.4.21 Revista

### 2.4.22 Exposicions

### 2.4.23 Xarxa de comunitats virtuals

### 2.4.24 intercanvis i mobilitat

### 2.4.25 Dimensió internacional del centre educatiu